

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e36848/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Dagen mere eller færre erlynde end jeg, at Grundlovsforhandlingen i vidste Udstrækning, thi at kunne sige, at Grundlovsforhandlingen var for det Gode til det Bedste, er især hos os, som har været saaledes i Tilværelse, at man virkelig uden Overdrivelse kan sige alle dem, som deri have været, at de har været især at tænke til det bedste Maal, og derfor vilde være godt mellem Grundlovsforhandlingen og Hvermand, som har været især dem, der har været frembringe de, som alle behøver.

Deberforener: Det er kun en Bemærkning, som jeg tror paa Udvælgelses Begreb at burde frembringe i Anledning af den Forhandling, som den erede Rigsdagsmand for Sjælland har gjort i Udvalget (Det) om af Detet Indførelse; hvad jeg især, i Anledning af hvad der er bleven anført, personligen kunde have at sige, som jeg oplyser til en anden Leilighed. Jeg tror nemlig ikke, at det ved Detet Indførelsen kan være sigtet til de angjældende Regler om den; men naar Udsættelse siger, at Dagen kan bestilles til Grundlovsforhandlingen, som den erede Rigsdagsmand har gjort, som i Fremtiden til enhver Tid maatte gjælde om Indførelsen, saaledes altsaa, at Forandring i Indførelsen ikke er nogen Grundlovsforandring, hvilket det vilde være en Grundlovsforandring, dersom Dagen kunde blive Grundlovsmand, som alle har Indførelsen efter de til enhver Tid bestemte angjældende Regler.

De Kirke: Det er nærmest til den foregaaende Tale (Grundlovs) Beretning, at jeg vil tillade mig at sige. — Den nævnte gjensættelse af det Ord, og det i forskjellige Tilfælde; jeg for min Del ønsker, at man herved maatte omfatte hele Beslutningen, med det Regjeringens, men den nævnte Tale som da nok til det Resultat, at Grundlovsmanden i det Hele ikke hører med dertil, men man maatte betragte som en særlig Tale. Det er Grundlovsmandens Tale, de flere Talere især have hørt for sig, som om Høret maatte træde noget i Baggrunden. Men Høret har og en Ret, det har et billigt Ansættelse, at det uden altså mange Formaliteter kan blive en udelagt eller mindre respektfuld Grundlovsmand. Det har hithil næsten været uigenkendelig for Høret at nævne sig, men alle det Andragende og Begjæring har maattet påse sig gennem Grundlovsmandens Hænder, hvilket Vælgninger og Forslagene ikke hithil kunne have fuldstændig endog de billige Beretninger og Forslagene og gjert Sagen til en ganske anden. Man vil maatte sige, at det samme og i en endnu stærkere Grad kan blive Tilfælde, naar Grundlovsmanden er afhængig af Ministeriet, og det kan maatte synes som; men det bliver dog Tilfælde. Grundlovsmanden, som hithil har været sig angjældende af et Brev — han har demindst kun yderst sjældent funnet sig i sin Stilling — har været, at han har funnet behandle Jøff som han har villet; der har ikke været den Opførelse for ham til at oplyse sine Grundlovsmand, som naar han ved, at han uden Lov og Dom kan afslutte. Høret har — om jeg saa drage det Ord — set med Hensigt set paa disse Ord i denne Paragraf, fordi det har været, at den Grundlovsmand, som ikke oplyste sin Pligt, som tjente kun til Forsættelse for de Folk, som skulde sige, det har været, at det dog blev en Del, hvorved man kunde trænge en saadan Grundlovsmand til at oplyste sin Pligt. Jeg tror, at det virkelig maatte være rent sig som det er foreskrevet i Udsættelse, at Veien saa snart aaben for Regjeringen til at afslutte Grundlovsmand, og jeg ser paa den anden Side vilde spørge: naar vil nogeninde det hele Ministerium være at afslutte den Grundlovsmand, som virkelig har gjort sin Skyldighed og har holdt Tålmod? Det tror jeg næsten aldrig vil ske. En erede Rigsdagsmand, der meget frastigt har sagt for Grundlovsmandene, har netop sagt, at i veri Rederige Noget, hvilket jeg ogsaa ved, der er det netop saaledes Tilfælde, at en Grundlovsmand kan afslutte uden Lov og Dom; men han har ogsaa sagt, at det saa sjældent sker det, at det er næsten uden Gjenstand, og det foreslommer mig, at man derfor kan hente hvad man behøver for at være sig paa, at man gjerne kan vedtage en saadan Beslutning, uden at der fra Hørets Side eller fra Grundlovsmandens Side kan være Noget at befrygte. Jeg har efter end jeg oplyste har udværet Grundlovsmandens Indsigter som Noget, man skulde tage mere Hensyn til, end man virkelig har, til den Mind, som virkelig har været, eller som Ministeriet

er Mind til at afslutte, han har villet afgaa, om ikke uden Hensyn, som dog med mindre Hensyn end den Sag, som har været om Grundlovsmand; thi det er jo en afgjort Sag, at naar man behøver sig fra Beslutningen, som dog man kan give ham Regret at være sig, saa kan, hvis han ikke er altså sig, kunne fortælle sig Noget til sit Livs Lykke. Den nævnte Rigsdagsmand for Sjælland har det Indsigter i at Grundlovsmanden for den Grundlovsmanden; men jeg saa være af den Hensyn, at Høret selv og fremmed, som Grund af deres helt vigtige Sags, maatte kunne hentes uden alt for mange sandtalte Forberedelse. At flere i denne foreværende havelrige Klasse har set et helt foranstaltet Ud og været paa Ministeriets Beslutning, uden derfor at kunne dommes fra deres Grund, er næsten bestemt.

Indførelse: Jeg tror, at naar man overvejer Forholdene her med, saa vilde de fleste komme til den Overbeviending, at der er intet i Veien, hvor Grundlovsmandene trænge mindre til konstitutionel Beskyttelse end i Danmark, og hvor man mere kunde sige, at Regjeringen snarere trænger til at faa Noget end Grundlovsmanden, end Grundlovsmanden til at faa Sikkerhed for sin Tilværelse og Virksomhed. For indtil videre at faa Grundlovsmanden den Sikkerhed, som den upaarløselig har, som den nemlig kan vide, fra hvem den vilde afslutte eller mindre gode Behandling kan udføres, forbeholder jeg mig det Indsigterforlag, at i den Beslutning af Udvælgelses Indsigter de Ord, efter Ministeriets Indsigter, udføres. Dersom man maatte finde, som det erede første kongevalgte Medlem (Medlem) har ment, og som jeg ogsaa tror er ganske rigtig, at det her være visse Formaliteter forbundne med Indsigter om Grundlovsmandens Afslutte, tror jeg dog ikke, at disse Formaliteter bør behæde det, at den ansvarlige Minister fritages for Ansvar, det kan spørge en havelrige Autoritet, men det bør behæde det, at han skulde sig Erfaringer fra udrædte Autoriteter, og at hans Ansvar ligefremt kommer til at hente ved den endelige Afgjættelse.

Sagt: Sagen er ved de to sidste Taleres Fordrag blevet paa et noget andet Standpunkt, end da jeg for renoverede paa Det. De erede Talere have stærkt udværet Hensynet til, at de af flere Medlemmer foreslaaede Beslutninger ere til Bedste for Grundlovsmandene. Var det blot dette, der som i Betragtning, skulde jeg gjerne henvende mig til Ministeriets Forslag, men det er fra et andet Standpunkt, at jeg saa anse det, der er foreskrevet af Comiteen, for rigtig, jeg anser nemlig Forslaget for at være i det Grad fastlig for Freden, og det er i denne Retning, jeg har Indsigter at gjere. Jeg mener nemlig, at dersom Grundlovsmandene skulle have Ret til at vælge til Rigsdagen, og de ved Siden deraf kunne afslutte af Ministeriet eller paa det Indsigter, saa saar derved Ministeriet Jule og Gaand, som man siger, over en betydelig Del af Rigsdagsforhandlingen; thi Grundlovsmandene vilde upaarløselig endnu i mange Aar komme til at udgjere en betydelig Del af denne. Jeg kunde derfor saa gaa ind paa Comiteens Forslag, dersom denne havde et Forslag i Baggrunden til at afslutte Grundlovsmandene fra Valgbarhed til Rigsdagen; men ligesom jeg anser dette i og for sig utilløseligt, saaledes har jeg heller ikke hørt Noget om, at Comiteen har tænkt paa et saadant Forslag. Jeg skulde forevigt tillade mig at forespørge hos den erede Comitee, om den ikke tror at kunne gaa ind paa, at den sidste Bestemmelse om Forhøret gik over til det Lovende af hvad der skulde, saa at Reglen blev, at Grundlovsmand ikke kunde afslutte, men dog Udsættelse for visse Classer af Grundlovsmand kunde see ved Lov. Jeg skulde ogsaa tillade mig at spørge, om det, som det hedder, Kongen kan forespørte Grundlovsmand uden dets Samtykke, er ment, at Kongen kan forespørte Grundlovsmand i samme Egenskab som før, eller ogsaa i en noget modificeret Egenskab, f. Ex. om en Inspecteur med sin Bille kan udværet til Indsigter, som en Brev kan forespørte til at være blot Brev o. s. v.; thi da mener jeg, at det ogsaa fra et andet Standpunkt kan gjere Indsigter med Beslutningen.

Grundlovsmand: Jeg vil blot erindre om, at det var en Forsættelse af den erede Rigsdagsmand, som mente, at jeg kunde tillade mig at forespørte mig at tillade et Indsigterforlag om, at Professor